

Kandungan

Kandungan	v
Prakata	xi

Kertas Ucapan Utama

1. Abdul Samad Hadi -- *Urbanisasi di Malaysia: mengaitkan kepelbagaian proses ke bentuk perbandaran* 3

Kertas Plenari

2. Nik Hassan Shuhaimi Nik Abdul Rahman -- *Perubahan geologi Kala Pleistosen ke Holosen: kesan ke atas habitat dan kehidupan manusia di Semenanjung Tanah Melayu* 17
3. Aras Mulyadi -- *Prospektif pengelolaan sungai di Riau* 31
4. Jamaluddin Md. Jahi -- *Perkembangan habitat manusia dan perubahan iklim: antara konsep dan realiti* 45

Bahagian I

EKOLOGI DAN ALAM SEKITAR

5. Eri Barlian -- *Pelaksanaan pepatah petiti adat Minangkabau oleh masyarakat pada kawasan Cagar Alam Lembah Harau, Sumatera Barat dalam melestarikan lingkungan* 59
6. Haliza Abdul Rahman -- *Penyahutan di Malaysia: isu dan pemuliharaannya* 75
7. Astuti Madar & Zaidir -- *Penggunaan bambu sebagai material konstruksi yang ramah lingkungan: potensi dan halangan* 89
8. Sreetheran, M. -- *Pokok warisan sebagai suatu entiti objek warisan negara* 99
9. Irwandy Syofyan, Rommie Jhonnerie & Pareng Rengi -- *Kajian pemanfaatan sumberdaya perikanan laut di Kabupaten Indragiri Hilir, Propinsi Riau, Indonesia* 107
10. Sudirman Is. -- *Peranan sistem kekerabatan matrilineal terhadap kelestarian lingkungan permukiman di Minangkabau* 117

11. Hong Chern Wern & Chan Ngai Weng -- *Issues and challenges in conservation of Penang National Park* 129
12. Zulmardi, M. Kasim, Irawati Chaniago & Agustian -- *Pemanfaatan jerami padi sebagai mulsa untuk peningkatan hasil panen padi sawah metode SRI, pengendalian gulma dan mengurangi pencemaran lingkungan* 137
13. Trisla Warningsih & Eni Yulinda -- *Penilaian masyarakat terhadap air Sungai Bersih di sekitar Sungai Siak, Pekanbaru, Riau* 147
14. Dewita Buchari, Suparmi & Reni Nurdiana Bahar -- *Studi pembuatan gelatin dari limbah tulang ikan patin (*pangasius hypophthalmus*)* 157
15. Mohd Rezza Petra Azlan & Rohasliney Hashim -- *Study of freshwater fish assemblages and its productivity at Galas river, Kelantan* 167
16. Wan Aminah Haji Hasbullah & Noor Eshah Tom Abdul Wahab -- *Masyarakat Melayu dan tumbuhan herba di Malaysia: perspektif kesihatan dan ekosistem* 175
17. Syafril Nurdin, Efa Yenti & Bachtiar Effendi -- *Kualitas air anak-anak Sungai Singingi sekitar Tambang Batubara di Kabupaten Kuantan Singingi* 187
18. Jabil Mapjabil, Aminuddin Yusof & Ku Muhammad Hussaini Ku Shabudin -- *Potensi persekitaran fizikal sebagai lokasi pelancongan sukan di Pulau Langkawi* 197
19. Ahmad Tharmizzie Mat Jusoh, Jabil Mapjabil & Chan Ngai Weng -- *Ekologi Gunung Jerai: cabaran dan usaha untuk meningkatkan imejnya sebagai destinasi ekopelancongan* 209
20. Ku Muhammad Hussaini Ku Shabudin, Jabil Mapjabil & Norizan Md. Nor -- *Tahap pengetahuan penduduk terhadap ciri ekologi tanah tinggi sebagai destinasi pelancongan: kajian kes di Gunung Mat Chincang, Pulau Langkawi* 219

Bahagian II

HABITAT MANUSIA DAN PERUBAHAN PERSEKITARAN

21. Indera Syahrul Mat Radzuan, Seow Ta Wee & Noor Sharipah Sutan Sidi -- *Tinjauan awal terhadap aspek perumahan dan persekitaran masyarakat Orang Asli Jakun di Kg. Peta, Taman Negara Endau-Rompin, Johor* 231
22. Abdul Hadi Harman Shah, Abdul Samad Hadi, Shaharudin Idrus & Ahmad Fariz Mohamed -- *Merangka kompleksiti habitat bandar: cuka lama dalam botol baru?* 239
23. Jamaluddin Md. Jahi, Kadaruddin Aiyub, Ida Rahayu Ruslaini, Nur Ain Kamal, Nur Baiti Mohd Othman & Siti Nazirah Abidin -- *Pengaruh habitat manusia terhadap kemerosotan kualiti alam sekitar di Semenanjung Malaysia* 249

24. Mohd Hairy Ibrahim, Jamaluddin Md. Jahi & Abdui Samad Hadi -- 263
Perkembangan habitat manusia akibat pembangunan dan perindustrian di Ipoh, Perak
25. Hasnatul Farhana Hassan & Khairulmaini Osman Salleh -- 273
Vulnerability and adaptation capacities of agriculture systems to the climate change threat – a study of the Perak River Basin
26. Haryati Shafii & Sharifah Meryam Shareh Musa -- 283
Pengaruh kejadian banjir di Batu Pahat, Johor terhadap persekitaran dan habitat manusia
27. Mohamad Sofiyuddin Sanusi, Abdullah Mohamad Said, Wan Abd Ghafar Wan Abd Hamid & Syazwani Ahmad -- 297
Pembangunan mobiliti komuniti lestari penduduk kampung tradisi Wilayah KETENGAH Terengganu
28. Nasir Nayan, Jamaluddin Md. Jahi & Abdul Latif Mohamed -- 305
Transformasi habitat manusia berdasarkan taburan penduduk zon pinggir pantai Negeri Perak 1966-2004
29. Zuliskandar Ramli & Nik Hassan Shuhaimi Nik Abd. Rahman -- 315
Penempatan masyarakat Zaman Logam di Selangor berdasarkan data arkeologi
30. Mohmadisa Hashim, Wan Ruslan Ismail, Mohamad Suhaily Yusri Che Ngah & Nasir Nayan -- 327
Pengaruh luahan tahunan (1915-2006) terhadap habitat manusia di Lembangan Sungai Perak
31. Haryati Shafii & Sharifah Meryam Shareh Musa -- 337
Keselesaian di jalan raya mempengaruhi kualiti hidup masyarakat di bandar, Malaysia
32. T. Efrizal, Eni Sumiarsih & Riski Heldi -- 351
The water quality of Batang Teso dam Kuantan Singingi Regency, Riau Province
33. Noviarti, Jamaluddin Md. Jahi, Abd Rahim Md. Nor -- 361
Kualiti persekitaran tempat tinggal masyarakat nelayan: tinjauan terhadap petempatan nelayan di Sumatera Barat
34. Norhazlan Haron, Kamariah Abdullah & Azmir Jaafar -- 372
Indikator kemampanan elemen kemudahan sosial di kawasan komuniti Orang Asli: satu sorotan awal
35. Seow Ta Wee -- 391
Isu pengurusan sisa pepejal dan kesihatan: kajian kes di Daerah Batu Pahat, Johor
36. Sofyan H. Siregar & Fernando Sihombing -- 403
Distribusi dan karakteristik sampah di Marina City beach, Provinsi Batam, Kepulauan Riau
37. Tengku Nuraiti Tengku Izhar, Nor Azam Ramli & Ahmad Shukri Yahya -- 415
Kajian terhadap kesan persekitaran tempat kerja ke atas prestasi pekerja di tapak pelupusan sampah

38. Shahrudin Idrus, Abdul Samad Hadi, Ruslan Rainis, Narimah Samat & Abdul Hadi Harman Shah -- *Dari bandar kolonial ke bandar berdayahuni: transformasi reruang habitat Bandar Seremban* 425
39. Warnis -- *Rumah gadang dalam khasanah budaya Minangkabau* 439
40. Wesam Al Madhoun, Nor Azam Ramli & Ahmad Shukri Yahya -- *Monitoring of benzene concentration within indoor environment of passenger cars* 449

Bahagian III

LANGKAH MENANGANI PERUBAHAN PERSEKITARAN

41. Haliza Abdul Rahman -- *Masyarakat, etika persekitaran dan kelestarian alam sekitar* 457
42. Muhammad Rizal Razman, Jamaluddin Md. Jahi, Kadir Arifin, Kadaruddin Aiyub & Azahan Awang -- *Perlindungan ekologi dan habitat manusia dari perspektif undang-undang tort: tumpuan kepada undang-undang kecuai* 465
43. Sharifah Meryam Shareh Musa & Haryati Shafii -- *Pembangunan di kawasan sensitif alam sekitar: dasar dan perundangan bagi pengawalan habitat dan ekologi semulajadi di Daerah Batu Pahat, Johor* 477
44. Nia Rossiana Dhahiyat -- *Fitoremediasi limbah padat minyak bumi dengan tanaman Sengon (Paraserianthes Falcatoria L. Nielsen) bermikoriza* 485
45. Zulkarnain & Darwis -- *Strategi pengelolaan sumberdaya pesisir berbasis masyarakat di Kabupaten Indragiri Hilir (studi kasus kawasan Panglima Raja Kecamatan Concong)* 493
46. Desmelati, Mohd Khan Ayob, Aminah Abdullah, Abdul Salam Babji & Bustari Hasan -- *Pengetahuan dan sikap masyarakat dalam pengambilan ikan akuakultur air tawar* 509
47. Sharifah Zarina Syed Zakaria -- *Peranan pendidikan sains dalam mengubah pengetahuan dan tingkahlaku murid terhadap ekologi, habitat manusia dan persekitaran: satu kajian perbandingan Malaysia dan Jepun* 517
48. M. Hasbi -- *Kajian kemampuan bakteria Bacillus Macerans St9-8 menurunkan cemaran minyak di perairan* 531
49. Deni Efizon, Yayat Dhahiyat, Alit Hindri Yani & Yuniarti -- *Aktifitas nelayan dan peran stakeholder dalam upaya konservasi ikan terubuk (Tenulosa Macrura) di perairan Bengkalis, Riau* 539
50. Muhammad Rizal Razman, Jamaluddin Md. Jahi, Emrizal, Kadir Arifin, Kadaruddin Aiyub & Azahan Awang -- *Peranan undang-undang jenayah dalam melindungi ekologi dan habitat manusia: suatu tinjauan perundangan* 549

51. Tiwi Kamidin, Azizi Muda, Shamsilah Roslan, Mohd Majid Konting & Noriati A. Rashid -- *Penerapan unsur ekopsikologi dalam pendidikan alam sekitar di kalangan guru KPLI Institut Pendidikan Guru* 557
52. John Babington Chibunna, Chamhuri Siwar, Ahmad Fariz Mohamed & Rawshan Ara Begum -- *E-waste management for minimum impact on the ecosystem* 571
53. Idasary Boer, Adelina & Niken Ayu Pamukas -- *Pemanfaatan fermentasi ampas tahu dalam pakan ikan untuk pertumbuhan ikan gurami *Osphronemus Gouramy Lac** 583
54. Raja Barizan, R.S. & Farah Shahanim, M.M. -- *Peningkatan populasi chengal (*Neobalanocarpus Heimii*) melalui penanaman teknik yang ditambahbaik* 591
55. Raja Barizan, R.S. & Siti Normasliana, M.T. -- *Penanaman pokok bakau kurap (*Rhizophora Mucronata*) menggunakan teknik inovatif: bamboo encasement method (BEM)* 599
56. Ahmad Fariz Mohamed -- *Pembangunan industri pembuatan dan impak kepada habitat: kajian kes Shah Alam, Selangor* 607